

Rörelsehinder - finmotorik

- Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet

Datainsamlingsperiod: 2017-05-01 till 2017-10-09

Antal svarande: 93

Publiceringsdatum: 2017-11-01

Begripsam

www.begripsam.se

Stefan Johansson

Stefan.johansson@begripsam.se

0708-23 10 64

Om rapporten och undersökningen

Detta är en delrapport i undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet.

Undersökningen har genomförts av Begripsam med vetenskapligt stöd från KTH. Den har finansierats av Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och med egna medel från Begripsam samt stort ideellt engagemang från kontaktpersoner i föreningar och organisationer som hjälp oss med att förmedla information om undersökningen. Frågor och svarsalternativ har utarbetats av medlemmar i föreningen Begripsam.

Undersökningen kompletterar den officiella statistiken om vad svenskar gör på internet och hur de tycker smarta telefoner, datorer och surfplattor fungerar. De personer som deltagit i undersökningen har olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter.

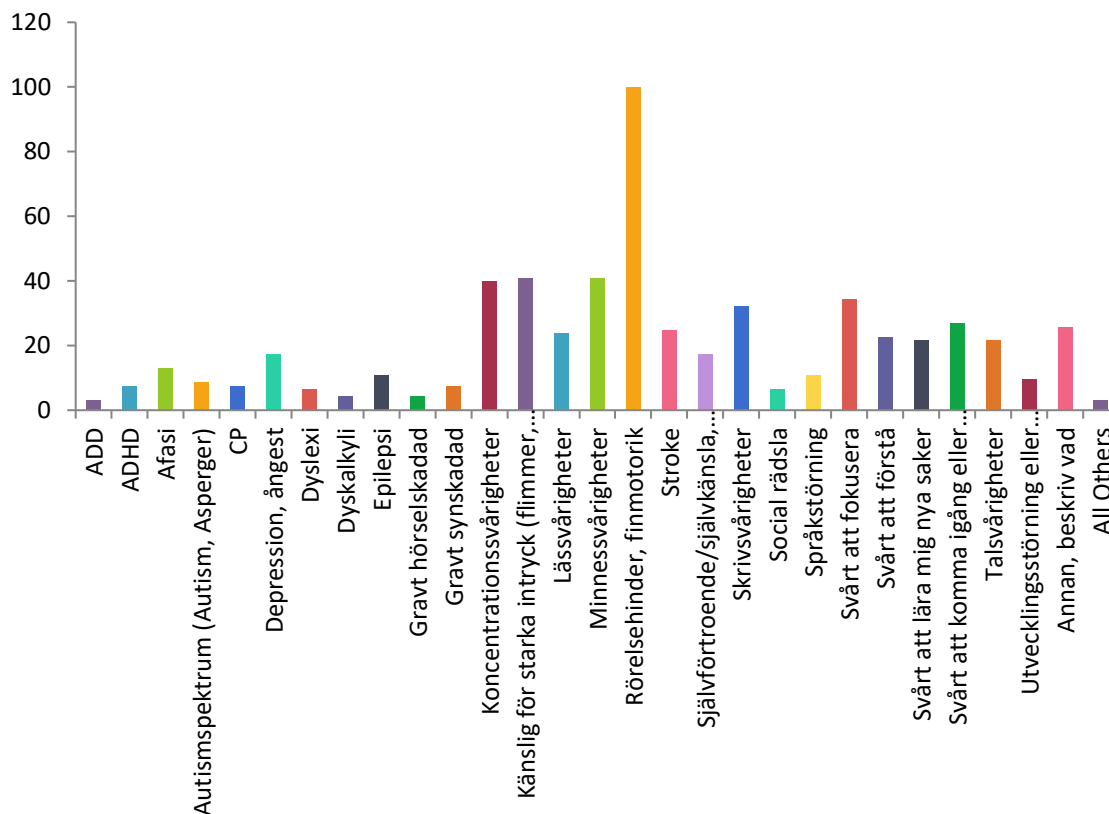
Mer information om undersökningen hittar du på www.begripsam.se

Innehåll i rapporten

Om rapporten och undersökningen.....	2
Diagnoser och svårigheter	3
Internet.....	6
Smart telefon.....	21
Dator.....	24
Surfplatta.....	27
Bakgrundsuppgifter.....	29
Begripsam AB	36

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar eller svårigheter har du?

	Procent	Antal
ADD	3.2%	3
ADHD	7.5%	7
Afasi	12.9%	12
Autismspektrum (Autism, Asperger)	8.6%	8
Bipolär	1.1%	1
CP	7.5%	7
Depression, ångest	17.2%	16
Dyslexi	6.5%	6
Dyskalkyli	4.3%	4
Epilepsi	10.8%	10

Gravt hörselskadad	4.3%	4
Gravt synskadad	7.5%	7
Koncentrationssvårigheter	39.8%	37
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	40.9%	38
Lässvårigheter	23.7%	22
Minnessvårigheter	40.9%	38
MS	1.1%	1
Rörelsehinder, finmotorik	100.0%	93
Stroke	24.7%	23
Schizofreni	1.1%	1
Självförtroende/självkänsla, bristande	17.2%	16
Skrivsvårigheter	32.3%	30
Social rädsla	6.5%	6
Språkstörning	10.8%	10
Svårt att fokusera	34.4%	32
Svårt att förstå	22.6%	21
Svårt att lära mig nya saker	21.5%	20
Svårt att komma igång eller avsluta saker	26.9%	25
Talsvårigheter	21.5%	20
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	9.7%	9
Annan, beskriv vad	25.8%	24

Annan, beskriv vad

Eller Danlos syndrom
Feg att ingå i nya relationer.
Fyra stroke med eftersjukdomar, dement, ljudkänslighet
Förvärvad hjärnskada
HOPPLÖSHET, VÄRK I KROPPEN SOM KOMMER OVÄNTAT OCH OLOGISKT, INGEN FRAMTIDSTRO
Hjärntrötthet
Hörselskadad, Gråstarr, Arteros
Jag kan läsa, men allt fastnar inte. Koncentration beroende på omgivningen. Svårt att räkna. Synbortfall.

Komplex smärttillstånd. Kognitiva svårigheter efter trafikskador

ME/CFS, EDS, Fibromyalgi.

Reumatisk sjukdom med stelhet som följd av upprepade inflammationer

Reumatoid Artrit. Flera proteser och steloperationer i händerna. Svårighet med statisk arbetsmiljö/fritidssurf

Ryggmärgsbräck

Svårt smärtproblematik, hjärntrötthet o kognitiva nedsättningar efter hjärnskada / trafikskadad /

Synskada (gula fläcken), hörselskada

Traumatisk hjärnblödning

amputerad

förlamad i underkroppen

grav polioskada hög ålder

hjärntrött

polyneuropati samt nedsatt syn och nedsatt hörsel

postpolio

smärta,neurogena symptom nack-,ryggskada

Ångest, oro, svårt att fokusera text, svår smärtproblematik tex händer nacke rygg

Internet

Använder du internet?

	Procent	Antal
Ja	92.4%	85
Nej	7.6%	7

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	50.0%	42
Det är svårt att söka information	19.0%	16
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	29.8%	25
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	23.8%	20
Det är svårt att förstå innehåll	17.9%	15
Det är svårt med lösenord	29.8%	25
Det är svårt för att design och utformning är störande	20.2%	17
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	7.1%	6
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	9.5%	8
Annat, beskriv vad	21.4%	18

Annat, beskriv vad

darrhänt
Blir snabbt uttröttad och smärtpåverkad
Design / utformning: De får inte ändra sig när jag väl har lärt mig.
Har aldrig fått lära mig. Har ingen dator.
Jag har luckor i mitt kunnande.
Jag kan inte alls själv men med hjälp av mina assistenter fungerar det bra.
Kraftigt trötthet, hjärntrötthet samt kraftigt smärtpåverkande
Litet tangentbord på surfplattan.
Om webbsidorna inte är gjorda på rätt sätt är det svårt att hantera sidorna som gravt synskadad. Är webbsidorna gjorda på rätt sätt så är det inte så svårt att använda internet även som gravt synskadad.

Stavning
Svårt att få text större trots inställning. Allt är inte anpassat till mobilvyär
Svårt på grund av hur ont det gör i mina händer
Teknikstrul
Vissa hemsidor är otydligt uppbyggda
att skriva
när det är andra människor med och jag ska visa något. Huvudet blir tomt.
oroligt att klara av
störande reklam

Varför använder du inte internet?

	Procent	Antal
Det är för svårt	42.9%	3
Jag kan inte	85.7%	6
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	28.6%	2
Jag har ingen internetuppkoppling	42.9%	3
Jag har inte de hjälpmedel jag behöver	14.3%	1
Annat, beskriv vad	42.9%	3

Annat, beskriv vad

Jag kan inte alls.
Kan inte pga problem med finmotoriken.
vet inte vad det är

Om du tycker att internet är svårt: Beskriv gärna mer i detalj varför internet är svårt.

Allt blir svårt för jag kan inte skriva, jag har bara en hand.
Att hitta rätt.
Blir smärtpåverkad av att använda dator. Blir fort uttröttad (hjärntrötthet) Orkar inte ta in när mycket information/text. Många webbsidor krånglar ofta. Är väl för långsam då jag ofta blir utloggad under användandet eller t ex vid försök att beställa innehållet i en varukorg försvinner. Hinner/orkar ej klart
Det blir svårt när hemsidor är ostrukturerat uppbyggda och liksom förutsätter att man ska förstå deras fackspråk. Svårt när det inte finns filter för att t.ex. minska antalet produkter i en lista om man vill handla på

nätet. Klarar inte att bläddra i långa listor och hantera mycket information på en gång. Det är ju egentligen fantastiskt att kunna handla på nätet när man blir övertrött av t.ex. shoppingcentrum men då behöver sidorna funka bättre.

Det är jobbigt med reklam och saker som dyker upp på skärmen

Det är väldigt många tjänster som inte fungerar ihop med VoiceXpress. många tjänster hamnar i time out när man inte är snabb nog. att fylla i lösenord och skriva ut kontokortsuppgifter blir omöjligt.

Faller lätt för frestelser vilket gör att jag tappar fokus på mitt egentliga ärende.

För mycket onödiga saker på sidorna. Angående lösenord så hade det bästa varit om man istället identifierar sig med mobilt bank-id överallt, det skulle vara så enkelt

Har en talsyntes till jobbdatorn där jag läser in kommandon. Dett fungerar inte alltid med diverse hemsidor. I övrigt fungerar det eftersom jag även kan använda händerna när det behovet finns.

Ingenting använder Telefon/surfplatta och dator utan problem

Internet behöver inte vara svårt. Det är röriga hemsidor some är svåra, sidor med massor av flashar och popups och annonser, så att man inte hittar den "riktiga" informationen. Ibland är bakgrunden mörk eller mönstrad, då kan jag inte läsa texten. Ibland är texten superliten, då är det också svårt. En annan svårighet är "captchas", som kan vara omöjliga att tolka.

Jag gör inte jättemycket på datorn.

Jag kan ej läsa och skriva, jag har hjälp av personlig assistent.

Jag kan inte många saker som jag hade behövt kunna för att det ska gå att använda internet som jag vill, t.ex göra länkar. Jag blir snabbt dålig, får t.ex ont, får motoriksvårigheter så att jag inte kan göra det jag vill.Finns inte så grundläggande kurser, det antas att alla kan, men jag skaffade inte dator förrän nyligen- jag har varit så dålig så det gick inte och så är det dyrt att köpa dator- så det gick 15 år mellan första gången jag använde dator som student och nu- det har ju hänt massor som jag inte kan.

Jag tycker att det är svårt att söka information själv och jag har skrivsvårigheter.

Jag är osäker om jag gjort rätt så ibland panikångest eller arg.

Kommuners hemsidor är stora och det är svårt att hitta info eller blanketter att skriva ut.

Se ovan om inte webbsidorna är gjorda på rätt sätt så blir de svåra att hantera oavsett vilka hjälpmedel vi använder som gravt synskadad

Stavar fel och hittar inte rätt. Tar lång tid. En del är på engelska. Skapar frustrering

Svårt att begripa nya saker som om något går sönder. Reklam, speciellt om den är i rörelse, i bilden är mycket störande för koncentrationen kan inte fokusera. Jag fastnar framför internet istället för att göra något.

Svårt att sälla bland information. Svårt att förstora en del text o bilder trots inställning stor text. Alla sidor är inte anpassade till mobil vy. Det mesta hänvisas till nätet.

Svårt med alla lösenord som man inte kan välja själv

Svårt med lösenord som man inte kan välja själv
Vissa rutor man skall beröra kan vara för små.
Väldigt mycket information som är svår att sortera
Väldigt många (onödiga) intryck på samma gång. Ex annonser, pop-up etc
man länkas vidare för mycket reklam svårt att hitta dem man vill tala med på olika myndigheter krångligt
se ovan

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

	Procent	Antal
Ja	44.4%	40
Nej	54.4%	49
Vet inte	1.1%	1

Använder du Facebook?

	Procent	Antal
Ja	68.1%	62
Nej	31.9%	29

Har du en blogg?

	Procent	Antal
Ja	14.8%	13
Nej	85.2%	75

Hur ofta använder du internet för att spela spel?

	Procent	Antal
Aldrig	56.0%	51
Någon gång	17.6%	16
Varje månad	2.2%	2
Varje vecka	6.6%	6
Dagligen	11.0%	10
Flera gånger dagligen	6.6%	6

Hur ofta använder du internet för att titta på tv-program?

	Procent	Antal
Aldrig	28.6%	26
Någon gång	27.5%	25
Varje månad	8.8%	8
Varje vecka	19.8%	18
Dagligen	12.1%	11
Flera gånger dagligen	2.2%	2
Vet inte	1.1%	1

Hur ofta använder du internet för att lyssna på talböcker eller ljudböcker?

	Procent	Antal
Aldrig	65.9%	60
Någon gång	20.9%	19
Varje månad	5.5%	5
Varje vecka	2.2%	2

Dagligen	5.5%	5
----------	------	---

Hur ofta använder du internet för att läsa en dagstidning?

	Procent	Antal
Aldrig	36.7%	33
Någon gång	16.7%	15
Varje månad	3.3%	3
Varje vecka	11.1%	10
Dagligen	25.6%	23
Flera gånger dagligen	6.7%	6

Hur ofta använder du internet för att köpa biljetter till resor?

	Procent	Antal
Aldrig	40.0%	36
Någon gång	52.2%	47
Varje månad	4.4%	4
Varje vecka	2.2%	2
Vet inte	1.1%	1

Oavsett hur ofta du köper biljetter, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	53.8%	43
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	46.3%	37

Hur ofta använder du internet för att boka tider inom vården?

	Procent	Antal
Aldrig	60.2%	53
Någon gång	34.1%	30
Varje månad	4.5%	4
Varje vecka	1.1%	1

Oavsett hur ofta du bokar tider inom vården, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker boka alla tider till vården via internet	38.8%	31
Jag undviker om möjligt att boka tider inom vården via internet	61.3%	49

Använder du en e-legitimation?

	Procent	Antal
Ja	58.0%	51
Nej	39.8%	35
Vet inte	2.3%	2

Om du använder en e-legitimation; Hur tycker du det är att använda en e-legitimation?

	Procent	Antal
Lätt	56.7%	34
Varken lätt eller svårt	25.0%	15
Svårt	18.3%	11

Använder du Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Ja	60.0%	54
Nej	38.9%	35
Vet inte	1.1%	1

Om du använder ett mobilt BankID; Hur tycker du det är att använda Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Lätt	62.9%	39
Varken lätt eller svårt	29.0%	18
Svårt	8.1%	5

Använder du internet för att betala räkningar?

	Procent	Antal
Ja	68.5%	61
Nej	29.2%	26
Vet inte	2.2%	2

Om du betalar räkningar via internet; Hur tycker du det är att betala räkningar via internet?

	Procent	Antal
Lätt	60.3%	38
Varken lätt eller svårt	30.2%	19
Svårt	9.5%	6

Har du använt internet för så kallad e-handel?

	Procent	Antal
Ja	67.8%	59
Nej	29.9%	26
Vet inte	2.3%	2

Om du har e-handlat; Hur tycker du det är att handla via internet?

	Procent	Antal
Lätt	44.1%	30
Varken lätt eller svårt	33.8%	23
Svårt	22.1%	15

Är du oroad för att bli lurad när du använder internet?

	Procent	Antal
Det oroar mig inte	25.0%	21
Det oroar mig ibland	52.4%	44
Det oroar mig alltid	22.6%	19

Om det händer att du blir oroad får du gärna beskriva mer kring vilken situation du blir oroad

Att det kan vara svårt att veta om det är seriösa som säljer och vissa ringer ju upp efter ett tag och som hörselskadad är det svårt

Att få kontot hackat

Att jag ska bli lurad, PayPal hackas, råkar trycka på scam

Det är lätt att bli utsatt för bedrägeri när man t.ex handlar med kort. Man bör vara en medveten

internetanvändare och konsument. Jag har pga oro/insikt kring faran skyddat mig från otillbörlig adressändring.
Falska mejl. Plötsliga popup-sidor Söka via sökmotorer / google Att återigen bli "hackad";
Framför allt om jag ska använda en site jag inte varit på tidigare, som jag saknar egen erfarenhet av.
För svårt att e-handla. Orolig för att bli lurad.
Glömmer ibland att kolla upp en okänd näthandlare innan jag handlar.
Gör inte den typen av aktiviteter på internet
Hacka mina kontouppgifter , bli lurad på innehållet jag köpt osv
Har ingen kontroll
JAG ÄR HELA TIDEN OROAD ÖVER ATT JAG KOMMER BLI AV MED PENGAR PÅ MITT KONTO
Jag blir orolig för att jag ska bli lurad på pengar eller för att jag ska göra fel och därför bli av med pengar.
Jag har hjälp av en kommunanställd här i Tyresö. I gång per vecka.
Jag undviker att handla på sajter där jag inte är ganska säker på att de är seriösa. Helst betalar jag via faktura, inte via kort direkt. Om det går betalar jag med bank-ID. Jag är medveten om att bedragare finns på nätet men jag försöker att inte bli paranoid över det. Det är ändå ett bekvämt och praktiskt sätt att handla.
Jag är rädd för att få min identitet kapad.
Kapning av kortnummer vid tex köp av biobiljetter
När det är utländska företag och när det blir något som blir fel vid betalningen så det automatiskt går via klarna och dom har skickat inkasso fast man aldrig fått räkning 1. Klarna är jag nog mest rädd för när jag internethandlar.
När jag handlar via någon sajt. Att de skall ta mina pengar och inte skicka varorna, att det skall bli något problem, att jag inte blir nöjd och skulle vilja annullera köpet.
När jag lämnar ut mitt kortnummer. Jag vpgar inte göra e-köp själv, för då blir det inte rätt. Barnen får hjälpa mig.
När kortuppgifter inte skickas via Https utan via http protokoll
När man ska lämna kortuppgifter
När okända tar kontakt med mig för att sälja saker.
Om det inte är något jag känner till så kan jag oroas och undrar om företaget är seriöst
Om det är ett företag som är nytt och okänt för mig
Om jag loggar in i min bank eller andra sidor och misslyckas kanske jag fått min dator kapad. Eller jag trycker fel någonstans och det händer något.
Om man sitter på en främmande dator som inte har säkerhetspaket
Osäker då man måste betala i förskott.

Osäker om transaktionen ,köpet gått igenom. Osäker om Det är seriöst företag. Dvs jag litar inte på Internet.

Osäker om beställt dubbelt. Osäker om varan kommer fram.

Problemet gäller främst alla koder som behövs för att komma in och utföra önskad åtgärd.

Som gravt synskadad är man orolig ibland att man ex fyller i rätta uppgifter och att man hamnar på en oseriös sida

Svårt att förklara.

Undersöker att de platser jag handlar från är seriösa

Vet inte vilka varor jag får. Vill se det jag köper.

känns inte säkert man måste ofta byta lösenord kan inte komma ihåg dem klarar inte detta med e-leg försvåra då man inte kan boka olika mötet tex sjukbesök mm synd har även svårt med koder till bankkort alla koder

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

	Procent	Antal
Ja	48.9%	45
Till viss del	34.8%	32
Nej	15.2%	14
Vet inte	1.1%	1

Beskriv gärna dina tankar kring din delaktighet i det digitala samhället!

Aktiv på nätet, vet hur jag ska göra. Läser och kommenterar aktuella händelser.

Bra och snabb information

Dagstidning på internet: Jag kollar helst på filmklippen som ligger på tidningens hemsida. Mobilt bank-id: Jag har tragglat länge för att lära mig. Räkningar: Alltid med hjälp, jag får inte in alla siffrorna på egen hand. Det tar på krafterna, blir hjärntrött.

Deltar mkt aktivt

Det blir för mycket ofta

Det krävs idag att vara en del av detta. Går inte att välja bort. Skapar stress och ökar kontrollbehovet. Och det papperslösa samhället finns inte.

Det underlättar betydligt. Viktigt sätt att inte känna sig isolerad när man har svårt att vara ute, ta sig till olika platser tex, samt finna nya bekantskaper inom olika intresseområden.

Det underlättar vardagen. Roligt att söka efter div. saker.

Det är ju mer ett verktyg för att vara delaktig i det verkliga livet. Jag är frustrerad över att jag kan för lite för även om mina funktionsnedsättningar är i vägen och sätter gränser för hur mycket och länge jag kan h vara "digitalt aktiv" så är det ändå det jag kan göra mest av och det är också så att jag skulle kunna ha många digitala saker som appar som hjälpmedel om jag bara kunde behärska dem.

Det är min profession

Det är otroligt praktiskt för mig som är rörelsehindrad. Livet blir mycket enklare. Jag skulle inte vilja vara utan internet.

Det är så rörigt och så olika menyer på alla sidor så jag blir snabbt trött att navigera runt

Detta har varit det som har betytt mest för mig. Undrar jag något så söker jag på internet om det. Och tidning på nätet så jag vet vad som händer. Och jag kan sköta mina bankärenden och matköp o klädköp.

Efter min stroke var det inget alternativ att inte vara delaktig. Jag jobbade länge och mycket för bli det igen.

Tack och lov gick det!

För mig är det svårt då jag inte litar på att jag uppfattat riktigt. Men som sagt... jag har hjälp av Tyresö kommun

Har idag inte tillgång till dator, smart telefon eller surfplatta. Har inte e-leg eller mobilt bankid. Bokar inte läkartid via nätet - blir kallad eller så ringer personalen på boendet. Boendet får snart tillgång till två iPads. Kommer då att börja använda program för stöd vid matlagning, t ex Matglad. Behöver hjälpmedel, t ex bildstöd. Har svårt att kommunicera och får stort stöd från personalen på boendet.

Inget för oss hkärnskadade!

JAG HATAR DET.

Jag bor på internet är även medlem på internets största community för personer med autism/Asperger som spelar minecraft. Är online på internet mellan 8-10 timmar/dag

Jag handlar kläder på internet, är med i diskussionsgrupper och communities, söker info, skolarbete via läriplattform

Jag kan göra det jag vill på internet

Jag kanske känner att jag inte alltid orkar hänga med för att hjärnan är trött

Jag känner mig som en fågelholk när andra pratar om internet och tjänster man kan använda där. Jag känner mig dum, utanför och hänger inte med.

Jag lyssnar på ljudböcker på cd-skiva.

Jag samlar på gamla engelska flickböcker, och har via Internet (mest Facebook) fått kontakt med andra samlare och fans över hela världen. Jag uppskattar att vara del av ett community som har regelbunden kontakt även om vi inte kan träffas fysiskt pga avstånd.

Jag skriver mail, söker information och tittar på nyheterna.

Kan inte använda smartphone, har därför inte mobilt bankid. Får hjälp med bank och bokningar, ev köp

Man blir lätt info trött.

Man missar mycket i sin omgivning utan internetåtkomst i dagens samhälle. Mycket interaktion med vänner och bekanta utspelar sig även digitalt och över internet. Min Reumatoid Artrit kan ibland isolera mig från verklig mänsklig kontakt, då underlättar internet känslan av gemenskap.

Man missar och kan inte vara delaktig fullt ut om det finns bilder utan beskrivande text eller andra grafiska bilder kartor med mera

Med hänsyn till att jag har svårt att köra bil så gör faktiskt det digitala samhället mitt liv något enklare

Mina barn är 15 år, deras lärare vill skicka all information via epost, där kan jag inte svara. Läkartid mm: Svårt att fylla i personnummer. Köper biljetter på internet ca 3 ggr/år med hjälp. E-handel: Ibland svårt, tar då hjälp av barnen.

Mycket av mitt sociala liv blir genom att låtsas vara delaktig, aktiv. Få reda på vad som händer ute fast jag mest håller mig hemma. Det är väldigt bra att jag kan betala via nätet, beställa saker osv.

Nu känner jag mig delaktig, men jag är över sjuttio år och undrar hur länge man hinner /kan hoppas kunna

hänga med i den ständiga förändring som sker hela tiden i dator och it världen med uppdateringar och ändringar i inloggning osv

Orkar inte och vågar inte delta sociala medier, forum mm mm. Orkar ej hålla kontakter/svara på mejl, sms osv. Vågar knappt ha mobil p g a all mängd av falska sms och samtal, påstridiga säljare osv. Utvecklats att bli en mkt stark stress av bara höra en telefon ringa. Känner mig helt utanför det digitala samhället bortsett från internetbank och sådant helt nödvändiga saker

Saknar lättläst/-förståligt på många hemsidor. Mina Sidor som sjukvården använder är helt kass.

Svårt att följa med i tal utan text

Så mkt jag inte delaktig i alls eller kan något om så känner mig utanför.

Tycker att Internet för mej mer delaktig i samhället och med social. Jag ju dagligen kontakt med andra människor inte bara närmast anhöriga.

Via min frus hjälp när jag behöver använda internetten så känner jag viss delaktighet.

Vissa sidor bläddrar för snabbt och efter stroke läser jag mycket långsamt. Vissa sidor är det tal, utan text också svårt att följa

jag är född 30 år för tidigt!

känner mig utanför då jag inte kommer ihåg alla dessa olika koder svårt att få kontakt med både myndigheter och sjukvård för de vill helst att man använder internet

Önskar givetvis att jag kunde ta del av och utnyttja vad som finns, men kraven på komplicerade kodord, användarnamn med mera stör mig. Känner stor osäkerhet. Googlar däremot ganska mycket för att hitta fakta men ingår inte i Facebook och liknade fora.

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

	Procent	Antal
Ja	72.5%	66
Nej	26.4%	24
Vet inte	1.1%	1

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	50.0%	43
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	22.1%	19
Jag kan inte tillräckligt om smart telefoner för det jag vill använda smart telefoner till	7.0%	6
Jag kan inte alls använda en smart telefon	15.1%	13
Vet inte	5.8%	5

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Lätt	48.5%	32
Varken lätt eller svårt	37.9%	25
Svårt	13.6%	9

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

	Procent	Antal
Ja	33.8%	22
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	4.6%	3
Nej	44.6%	29
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	13.8%	9
Vet inte	3.1%	2

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din smarta telefon

Appar
Att telefonen blinkar om någon ringer så jag inte behöver ha ljudet på. Röststyrning.
Bank, e-post, sms, färdtjänst, och mycket mera
Bara hörsladdar och powerbank och en extra högtalare
Beställa färdtjänst. Leta resealternativ för barnen. Påminnelser kopplat till almanacka. Kartor. Väder-app så man kan planera/veta om man kan klara att gå ut. Hälsa-app för att t.ex. registrera blodtryck.
Den blinkar när det ringer
En telefonlur eftersom jag annars inte kan hålla den rätt. Väckarklocka Väska runt halsen att ha den i. Sida till färdtjänst.
Extra hög signal samt sli*ga i telefonen
Färdtjänstbeställning
Förstoringsprogram
Genvägsassistent eller vad det heter, genväg till att bland annat reglera volymen och stänga av telefonen.
Har en iphone med de hjälpmedel som finns i den
Inga hjälpmedel
Jag använder funktionen "Enkelt läge" som gör att layouten på skärmen blir enklare och mer renodlad. Färre och större ikoner på varje sida. Det gör det lättare för mig som ser dåligt att navigera. De appar jag inte använder regelbundet har jag i en rull-lista på sidan av. Jag använder också "knip-funktionen", där man kan knipa eller spärra ut fingrarna för att få en större eller mindre bild på displayen. Man kan också knacka lätt tre gånger i följd för att förstora upp hela skärmbilden.
Jag använder mig både av appar och olika program. Tycker att det fungerar jättebra.
Jag använder talsyntes och pratar in den text som jag skriver via Google.
Jag vill kunna ha in iPhone som dator, som jag kan prata med istället för att skriva! Jag vill kunna skriva ut saker från den. Men varifrån får man hjälpmedel?
Kommunikationsprogram Microrolltalk.
Legimus
Minnesanteckningar, kom ihåg o hörlurara
Stor text, extra stor skärm.
Storytell, spel, tidningar mm
Talfunktion som inte är så avancerad
skärmläsningssystemet voiceover samt punktdisplay

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

	Procent	Antal
Ja	91.1%	82
Nej	8.9%	8

Hur kunnig är du på att använda en dator?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	56.5%	48
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	24.7%	21
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	7.1%	6
Jag kan inte alls använda dator	7.1%	6
Vet inte	4.7%	4

Hur tycker du det är att använda dator?

	Procent	Antal
Lätt	43.8%	35
Varken lätt eller svår	33.8%	27
Svårt	21.3%	17
Vet inte	1.3%	1

Har du några hjälpmedel till din dator?

	Procent	Antal
Ja	31.6%	25
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	5.1%	4
Nej	41.8%	33
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	20.3%	16
Vet inte	1.3%	1

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder i din dator!

	Procent	Antal
Diktering/röststyrning	12.5%	6
Förstoring	20.8%	10
Rättstavning	62.5%	30
Punktskriftsdisplay	2.1%	1
Speciell mus	29.2%	14
Speciellt tangentbord	20.8%	10
Syntolkning i filmer	2.1%	1
Talsyntes/uppläsningsprogram	22.9%	11
Textremsa i filmer	10.4%	5
Tal till text	6.3%	3
Annat - beskriv vilket	18.8%	9

Annat - beskriv vilket

Anhörig vid behov
Inga hjälpmedel
Jag kan inte göra @ på datorn.
Mus och tangentbord
Musen är en stor kula jag kan snurra på
Personlig assistent
Separat extra stor skärm
handledsstöd, haedset
mousetrapper

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	52.8%	47
Nej	46.1%	41
Vet inte	1.1%	1

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	45.9%	39
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	21.2%	18
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	9.4%	8
Jag kan inte alls använda surfplatta	16.5%	14
Vet inte	7.1%	6

Hur tycker du det är att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Lätt	44.7%	21
Varken lätt eller svår	42.6%	20
Svårt	12.8%	6

Har du några hjälpmedel till din surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	25.5%	12
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	6.4%	3
Nej	57.4%	27
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	4.3%	2
Vet inte	6.4%	3

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din surfplatta

Appar och program.
Assistenter
Jag har en platta med böjbar arm som är fäst vid rullstolen. På så sätt kan jag dra och putta plattan utan att skada den. Sedan hjälper för det mesta mina Personliga Assistenter mig att byta Appar och program.
Kalender
Kom ihåg app
Korsord och pussel för att träna minnet. Kartor för planering. Läkemedels-app. App med magasin/tidningar så jag slipper gå ut och köpa. Väder-appar för planering.
Se mitt svar under "smart telefon".
Separat tangentbord
Som för telefonen, jag vill kunna använda den som dator som jag kan prata med och kunna skriva ut från den.
Talsyntes.
Tangentbord
Tidsstock
Tror inte jag har några.
Uppläsning
pekpena
skärmläsningprogram voiceover, punktdisplay Daisy-spelare ocr program

Bakgrundsuppgifter

Vilket år är du född?

Antal	Årtal
6	1971
5	1970
4	1956
4	1965
4	1973
3	1945
3	1951
3	1955
3	1960
3	1962
3	1980
2	1950
2	1952
2	1957
2	1958
2	1969
2	1972
2	1976
2	1983
2	1990
2	1993
2	1994
1	1818
1	1925
1	1927
1	1929
1	1932
1	1934

1	1938
1	1939
1	1940
1	1941
1	1943
1	1946
1	1947
1	1948
1	1949
1	1963
1	1964
1	1966
1	1967
1	1968
1	1977
1	1979
1	1981
1	1997

Vilken är din könstillhörighet?

	Procent	Antal
Man	37.9%	33
Kvinna	59.8%	52
Annan	1.1%	1
Jag vill inte svara på den frågan	1.1%	1

I vilket län bor du?

	Procent	Antal
Stockholms län	44.3%	39
Uppsala län	2.3%	2
Södermanlands län	11.4%	10
Östergötlands län	3.4%	3

Jönköpings län	1.1%	1
Blekinge län	1.1%	1
Skåne län	4.5%	4
Hallands län	4.5%	4
Västra Götalands län	6.8%	6
Värmlands län	3.4%	3
Örebro län	8.0%	7
Västmanlands län	2.3%	2
Dalarnas län	1.1%	1
Västernorrlands län	1.1%	1
Jämtlands län	2.3%	2
Norrbottnens län	2.3%	2

I vilken typ av ort bor du?

	Procent	Antal
Stad	80.7%	71
Mindre samhälle	15.9%	14
Landsbygd	3.4%	3

I vilken typ av boende bor du?

	Procent	Antal
Hyseslägenhet, vanlig	38.4%	33
Bostadrättslägenhet	26.7%	23
Villa	23.3%	20
Gruppboende	3.5%	3
Servicelägenhet	3.5%	3
Annat stödboende	4.7%	4

Bor du tillsammans med någon som har en funktionsnedsättning?

	Procent	Antal
Ja	12.6%	11

Nej	87.4%	76
-----	-------	----

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

	Procent	Antal
Grundskola	6.9%	6
Gymnasium	23.0%	20
Gymnasiesärskola	9.2%	8
Yrkesutbildning/Yrkeshögskola	9.2%	8
Folkhögskola	2.3%	2
Högskola eller universitet	39.1%	34
Annan, beskriv vad	10.3%	9

Annan, beskriv vad

Fackskola
Folkskola (8-årig)
Folkskola i 7 år
OAVSLUTAT UNIVERSITETSUTBILDNING 5ÅR UTOMLANDS
Praktiska - en 4-årig utbildning efter de första 6 åren jag gick i skolan
högskola/universitet, Hälso- och sjukvårdsadministration, 10p. juridik. Kurs i hypnos.
ingen avslutat utbildning
realskola privatist
särskola

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer på din nuvarande situation?

	Procent	Antal
Arbetar	19.3%	17
Arbetslös	2.3%	2
Pensionär	34.1%	30
Sjukskriven	4.5%	4
Sjukersättning/Förtidspensionär	33.0%	29

Daglig verksamhet	18.2%	16
Aktivitetsersättning	1.1%	1
Studerar	4.5%	4
Annat, beskriv vad	2.3%	2
Vet inte	1.1%	1

Vilken inkomst har du per månad?

	Procent	Antal
0 – 17 999 kronor per månad	51.2%	43
18 000 – 25 000 kronor per månad	22.6%	19
Över 25 000 kronor per månad	14.3%	12
Vet inte	11.9%	10

Hur fick du information om den här undersökningen?

	Procent	Antal
Via e-post	27.6%	24
Via Facebook	26.4%	23
Via en tidning	2.3%	2
En vän tipsade mig	3.4%	3
Från min organisation	27.6%	24
Annat, beskriv hur	21.8%	19

Annat, beskriv hur

Från Träffpunkt Bron
Afasihuset Örebro
Från Helena på Afasihuset
Från LSS-boendet
Från Träffpunkt Bron.
Nyhetsbrev från HSO Stockholm
Personal informerade mig.
Via Alzimersföreningen i örebro
Via Hjärnkraft
Via min dagliga verksamhet
Via min fru
Via personal på daglig verksamhet
afasi
e-post till min God Man
personal
personal DV

Är det något du vill tillföra?

Använder inte internet just nu för min dator är sönder. Tar hjälp av min dotter och barnbarn för att göra saker på internet. Min dotter köper biljetter till resor genom att kontakta en person hos Polaresor. Har Bank-ID, men min dotter måste hjälpa till.
Använder internet med hjälp av sonen, t.ex för att deklarerat, söka bostadstillägg. Har autogiro.
Bra initiativ
De är lätta att tappa och går lätt sönder. Fattar ofta inte om de gått sönder eller om jag gör något fel.
Den datorn jag använder är kombinerad dator och surfplatta. Mycket svårt att hitta en mobiltelefon med extra stor skärm tex 6 tum. Har ingen synskada mer än normal kraftig synnedläggning och ek rätt till synhjälpmedel
Det måste finnas många olika sätt att ta kontakt med vård och tandläkare - inte bara via internet.
Har bara en fungerande hand, därför fungerar inte smartphone eller surfplatta bra vilket är handikappande i dagens samhälle
Hustrun och jag lever med var sin svårighet. Hustrun har Alzheimer och jag själv en, numera 23 år gammal skallskada.

Inte fått någon hjälp alls från vården/kommunen kring detta Telefoner, dator, uppkoppling krånglat mkt och haft svårt att hitta hjälp med detta samt hänga med i teknikutvecklingen. Trafikskadad sedan 2002

Jag arbetar 50% och har sjukersättning på 50%. Jag har angett min deltidslön + sjukersättning, inte min lön på heltid.

Jag fick lära mig min smartphone på Huddinge hjärnskade rehab. Den kändes då för svår att ens tänka på att använda. Så stöd och utbildning till alla är mycket bra. Så ni är kanske dom som vet och förstår hjärnskador mest så informera och var stöd. För det gör inte samhället. Jag vet tex mycket om sjukgymnastik och nyttig mat.

Jag har haft Facebook, men hade så att datorn kom ihåg lösenordet, sen kraschade datorn och jag kom inte ihåg lösenordet. När jag använde facebook så skrev jag inte själv, kollade mest vad andra gjorde. Jag använder hellre datorn än smartphone eftersom datornskrämen är större.

Jag har sysslat med datorer/internet sedan slutet av 1980talet början av 1990 talet och är självlärd i programmering/programvara till datorer och dess tillämpningar

Jag skulle vilja att det fanns kurser i det jag behöver kunna så jag kan täppa till mina luckor och få möjlighet att använda t.ex appar som hjälpmedel. Jag skulle vilja ha rätt till att få t.ex en mus som är rätt för mig som hjälpmedel fast jag inte har et arbete.

Jag tycker att detta var en kul och bra undersökning!

Jag är svagt synskadad och har svårt att äta

Min fru betalar våra räkningar via internet. Min fru hjälper mig om jag MÅSTE göra något via internet. Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator men problemen med finmotoriken hindrar mig.

På frågan om inkomst borde det stå om ni menar före eller efter skatt. Min uppgift gäller före skatt.

Stefan Bartsch vill jobba mer om det går? Jag arbetssökande

Vi med problem bortglömda. Handeln / It företag vet inget kring personer med medicinska problem / funktionsnedsättning

alla dessa ovan beskrivna internetmaskiner behöver bli lättare att hantera även för äldre människor

idag kopplas man ständigt till dessa olika center man kan nästan aldrig komma utan internet komma ikontkat med den man behöver jobbigt och tröttsamt

Begripsam AB

Begripsam AB bedriver verksamhet i syfte att bidra till universellt utformade produkter och tjänster som tillgodoser alla användares behov. Vi utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.

Vi bedriver forskning och utveckling i egen regi eller i samverkan med andra som delar vår vision. Våra metoder och arbetssätt har sin grund i forskning och i våra egna levda erfarenheter. Vi har ett nära samarbete med Föreningen Begripsam.

Vi är experter på hur man i design- och utvecklingsprocesser ska ta hänsyn till högt ställda krav på tillgänglighet, användbarhet och användarupplevelser även när användare har olika funktionsnedsättningar eller på andra sätt avviker från det som anses normalt eller genomsnittligt. Vår spetskompetens ligger i kunskap om psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Det yttersta syftet med vår verksamhet är att bidra till ett samhälle där alla människor kan uppfylla sin fulla potential.

Tillsammans med medlemmarna i Föreningen Begripsam deltar vi i standardiseringsarbete på svensk och internationell nivå. Vår VD, Stefan Johansson, är invited expert i W3Cs Cognitive Task Force och som en av grundarna av Funka Nu AB har Stefan satt standarden för hur man arbetar med tillgänglighet på webben i Sverige.